

СТІЙКІСТЬ РОСЛИН ДО ШКІДНИКІВ

Кафедра захисту рослин ім. А. К. Мішньова

Лектор Деменко В.М.

Семестр

4

Освітній ступінь

Аспірант (доктор філософії)

Кількість кредитів ЄКТС

4,0

Форма контролю

Залік

Аудиторні години

88 (44 год. лекцій, 44 год. практичних занять)

Загальний опис дисципліни

Програма курсу «Стійкість рослин до шкідників» сприяє отриманню студентами знань щодо імунітету рослин до шкідників, загальної характеристики та особливостей взаємовідносин комах-фітофагів із рослинами, форм та механізмів стійкості рослин до шкідників, селекції рослин на стійкість до комах-фітофагів. Курс складається з таких частин: Фітоімунологія як наука та навчальна дисципліна. Механізми стійкості рослин до шкідників. Імунітет рослин до шкідників. Оцінювання стійкості рослин до шкідників.

Опанування студентами курсу дисципліни та інших споріднених дисциплін вказує на рівень підготовки аспірантів із спеціальності 202 «Захист і карантин рослин».

Теми лекцій:

1. Навчальна дисципліна «Стійкість рослин до шкідників»
2. Імунітет рослин щодо шкідників, його роль і місце в сучасному інтенсивному землеробстві
3. Механізми захисту рослин
4. Пасивний імунітет рослин
5. Активний імунітет рослин
6. Імунітет рослин до шкідників
7. Система рослина-живитель – фітофаг
8. Фактори стійкості рослин до фітофагів
9. Анатомо-морфологічні особливості рослин як фактор стійкості рослин до фітофагів
10. Біохімічні особливості рослин як фактор стійкості рослин до фітофагів
11. Ріст і розвиток рослин як фактор стійкості рослин до фітофагів
12. Активні реакції рослин як фактор стійкості рослин до фітофагів
13. Анатомо-морфологічні властивості і стійкість до шкідників
14. Біохімічний склад рослин і стійкість до шкідників
15. Темпи росту і розвитку рослин і стійкість рослин до шкідників
16. Біологічні властивості рослин і стійкість до шкідників
17. Стійкість рослин до пошкодження шкідниками
18. Антропогенні фактори та імунітет рослин
19. Імунологічні основи створення стійких до шкідників сортів рослин
20. Створення стійкого сорту до шкідників
21. Імунітет рослин до шкідників
22. Шляхи підвищення ефективності стійких до шкідників сортів

Теми практичних занять:

1. Ознайомлення із ферментами, токсинами як механізмами патогенності мікроорганізмів.
2. Ознайомлення із елісаторами захисних реакцій.
3. Ознайомлення із моделями міжгенної взаємодії у патосистемах.
4. Вивчення генів стійкості рослин.
5. Ознайомлення із методами ідентифікації шкідників.
6. Вивчення популяцій найпоширеніших шкідників.
7. Ознайомлення із факторами, які впливають на популяції шкідників.
8. Вивчення методів оцінки стійкості рослин до шкідників.
9. Типи пошкоджень рослин комахами з гризучим ротовим апаратом.
10. Типи пошкоджень рослин комахами з колючечисним ротовим апаратом.
11. Оцінка стійкості кукурудзи до пошкодження стебловим метеликом.
12. Оцінка стійкості пшениці до пошкодження жуками хлібними.
13. Оцінка стійкості пшениці до пошкодження трипсом пшеничним.
14. Оцінка стійкості сої до пошкодження гусеницями сонцевика будякового.
15. Оцінка стійкості гороху до пошкодження зерноїдом гороховим.
16. Оцінка стійкості буряків до пошкодження довгоносиками буряковими.
17. Оцінка стійкості картоплі до пошкодження жуком колорадським.
18. Оцінка стійкості соняшнику до пошкодження вогнівкою соняшnikовою.
19. Оцінка стійкості ріпаку до пошкодження квіткоїдом ріпаковим.
20. Оцінка стійкості капусти до пошкодження біланом капустяним.
21. Оцінка стійкості яблуні до пошкодження плодожеркою яблуневою.
22. Оцінка стійкості смородини до пошкодження склівкою смородиною.